

**PUOLUSTUSMINISTERIÖN
JALKAVÄKIMINASELVITYSTYÖRYHMÄN
LOPPURAPORTTI**

14.7.2004

SISÄLLYS

1. JOHDANTO.....	3
2. PUOLUSTUSHALLINNON EDUSTAJIEN KANTA	3
2.1 OTTAWAN SOPIMUKSEEN LIITTYMISEN AIKATAULU	4
2.2 JALKAVÄKIMIINOJEN SUORITUSKYVYN KORVAAMINEN	5
2.3 POLIITTISET SEURANNAISVAIKUTUKSET	6
2.4 TALOUDELLISET SEURANNAISVAIKUTUKSET	6
2.5 SOTILAALLISET SEURANNAISVAIKUTUKSET	7
3. ULKOASIAINHALLINNON EDUSTAJIEN KANTA.....	7
3.1 OTTAWAN SOPIMUKSEEN LIITTYMISEN AIKATAULU	8
3.2 JALKAVÄKIMIINOJEN SUORITUSKYVYN KORVAAMINEN	8
3.3 POLIITTISET SEURANNAISVAIKUTUKSET	9
3.4 TALOUDELLISET SEURANNAISVAIKUTUKSET	10
4. SELVITYSTYÖRYHMÄN TYÖN PÄÄTTÄMINEN	10

1. JOHDANTO

Tämä loppuraportti perustuu puolustusministeriön jalkaväkimiinaselvitystyöryhmän väliraporttiin 19.12.2003, joka esiteltiin valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittiselle ministerivaliokunnalle 6.2.2004. Valiokunta ei tehnyt asiaan liittyviä linjauksia, mutta edellytti, että asiaa tulee käsitellä vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa. Alkuperäisen toimeksiantonsa perusteella työryhmän tuli kuitenkin laatia väliraportin lisäksi erillinen loppuraportti vuoden 2004 selonteon valmisteluihin liittyen.

Selvitystyöryhmän yksimielisesti hyväksymässä väliraportissa tarkasteltiin jalkaväkimiinakysymykseen vaikuttavia tekijöitä sekä jalkaväkimiinon suorituskyvyn korvaamisen vaihtoehtoja kattavasti. Väliraportti antaa jo sellaisenaan riittävät perusteet jalkaväkimiinakysymyksen poliittiselle ratkaisulle.

Väliraportissa ei esitetty suosituksia jalkaväkimiinakysymyksen ratkaisemiseksi. Siinä todettiin menetettävän suorituskyvyn korvaamisen maksavan noin 184-597,5 miljoonaa euroa, mikäli Suomi liittyisi Ottawan sopimukseen. Mikäli jalkaväkimiinoista luovuttaisiin niiden teknisen vanhenemisen myötä, jakaantuisivat edellä mainitut kustannukset pitkälle aikavälille, eivätkä edellyttäisi erillistä lisärahoitusta.

Väliraportissa mainitulla minimirahoituksella (184 miljoonaa euroa) kyettäisiin valmiusprikaatien osalta palauttamaan joukkojen valvontakyky, mutta niiden tulivoima lähietäisyydelle ja kyky nopeaan taktiseen miinoittamiseen jäisivät edelleen puutteellisiksi. Alueellisten joukkojen osalta minimirahoituksella kyettäisiin tyydyttävästi taistelun alueen suluttamiseen sekä joukkojen tukikohtien ja avainkohteiden suojaamiseen. Maksimitasolla (597,5 miljoonaa euroa) kyettäisiin valmiusprikaateissa korvaamaan lähes kaikki jalkaväkimiinon tehtävät ja valvontakyvyn osalta jopa nostamaan yhtymien suorituskykyä. Alueellisten joukkojen osalta maksimitasolla kyettäisiin osittain korvaamaan menetettyä suorituskykyä ja kehittämään kykyä kaukotaisteluun ja syvään suluttamiseen. Meri- ja ilmavoimissa minimitaso hankinnoilla saavutettaisiin kohteiden vähimmäissuojaamistaso ja maksimitason hankinnoilla hyvä kohteiden suojaamistaso.

Tässä loppuraportissa ei ole toistettu väliraportissa esille tuotuja, päätökseen vaikuttavia yksityiskohtia. Loppuraporttiin ei myöskään sisälly työryhmän yhteistä suositusta. Sen sijaan loppuraportissa esitetään sekä selvitystyöryhmässä työskennelleiden puolustushallinnon että ulkoasiainhallinnon edustajien kannat Ottawan sopimukseen liittymisestä ja jalkaväkimiinon hävittämisen aikataulusta sekä jalkaväkimiinon suorituskyvyn korvaamisesta kustannustekijät mukaan lukien. Lisäksi loppuraportissa arvioidaan näiden kantojen poliittisia, taloudellisia ja sotilaallisia seurannaisvaikutuksia.

Ratkaisun jalkaväkimiinakysymyksessä tekee valtioneuvosto ja se tullaan sisällyttämään osaksi uutta turvallisuus- ja puolustuspoliittista selontekoa.

2. PUOLUSTUSHALLINNON EDUSTAJIEN KANTA

Liittyminen Ottawan sopimukseen ja luopuminen jalkaväkimiinoista on Suomelle ratkaisu, johon vaikuttavat yhtäältä poliittiset ja toisaalta sotilaallis-taloudelliset tekijät. Jalkaväkimiinoista luopumiselle ennen niiden elinkaaren päättymistä ei ole olemassa

sotilaallisia tai taloudellisia syitä, vaan ratkaisu on poliittinen. Sotilaallis-taloudellisesta näkökulmasta ei ole tarkoituksenmukaista käyttää puolustusministeriön hallinnonalan materiaalihankintaresursseja tavalla, joka ei lisää puolustusjärjestelmän kokonaissuorituskykyä. Jalkaväkimiinojen suorituskyvyn korvaaminen puolustushallinnon määräraha-kehyksistä lyhyellä aikavälillä olisi puolustuskyvyn uskottavuuden kannalta epätarkoituksenmukaista. Tällöin korvaamiseen käytettävällä summalla maksettaisiin jo olemassa olevasta, tehokkaasta suorituskyvystä toistamiseen. Samalla jouduttaisiin vastaavassa mitassa luopumaan osasta muita suunniteltuja materiaalihankkeita. Näin puolustuksen uskottavuus heikkenisi jonkin muun suorituskyvyn osalta.

Edellä mainituista syistä johtuen jalkaväkimiinojen suorituskyky olisi korvattava täysimääräisen lisärahoituksen turvin, mikäli jalkaväkimiinoista luovutaan ennen niiden teknisen elinkaaren päättymistä.

2.1 Ottawan sopimukseen liittymisen aikataulu

Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteossa 2001 asetettiin tavoiteaikatauluksi Suomen liittyminen Ottawan sopimukseen vuonna 2006 ja jalkaväkimiinojen hävittäminen vuoden 2010 loppuun mennessä uskottavasta puolustuksesta tinkimättä.

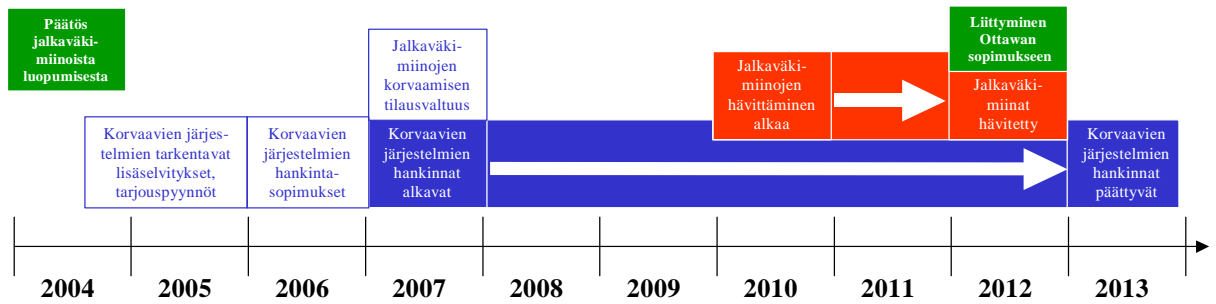
Jalkaväkimiinojen suorituskykyä korvaavien järjestelmien käyttöönotto kestää 3-10 vuotta hankintapäätöksestä. Tämä on normaali minimisiirtymäaika asejärjestelmästä toiseen. Mainittu aikatekijä tulisi ottaa huomioon jalkaväkimiinoja koskevan päätöksenteon yhteydessä. Tätä lyhyempi siirtymäaika tarkoittaisi notkahdusta puolustuskyvyssä sekä puolustuksen uskottavuudessa.

Jalkaväkimiinojen suorituskykyä korvaavien järjestelmien hankinta edellyttäisi tähän tarkoitettuun tilausvaltuuden myöntämistä puolustusvoimille, järjestelmien tarkentavia lisäselvityksiä sekä asianmukaisen tarjouskilpailun järjestämistä. Asejärjestelmästä riippuen varsinaisen hankintasopimuksen allekirjoituksen jälkeen kestäisi vielä ainakin 6-18 kuukautta ennen kuin materiaalityöt Suomeen alkaisivat.

Pääesikunnan lisäselvitysten mukaan jalkaväkimiinat kyettäisiin tarvittaessa hävittämään lyhyemmässä ajassa kuin Ottawan sopimuksen edellyttämän neljän vuoden aikana. Käytännössä jalkaväkimiinojen hävittämiseen tarvittaisiin aikaa 2-3 vuotta.

Näiden reunaehtojen vallitessa selvitystyöryhmän puolustushallintoa edustavat jäsenet toteavat kantanaan, että **Suomi voi, uskottavasta puolustuskyvystä tinkimättä, liittyä Ottawan sopimukseen vuonna 2012 edellyttäen, että korvaavien järjestelmien hankinta toteutetaan lisärahoituksen turvin alla mainitulla tavalla ja laajuudessa.**

Jalkaväkimiinojen suorituskykyä korvaavien järjestelmien hankinnat aloitettaisiin vuonna 2007 ja ne jatkuisivat vuoteen 2013. Näin korvaavien järjestelmien käyttöönotto ajoittuisi seitsemän vuoden ajalle. Käytöstä poistettavien jalkaväkimiinojen hävittäminen aloitettaisiin vuonna 2010 ja kaikki jalkaväkimiinat hävitettäisiin siihen mennessä, kun Suomen jäsenyys Ottawan sopimuksessa astuisi voimaan.

Kuva 1. Ottawan sopimukseen liittymisen aikataulu.

Tässä mallissa Ottawan sopimukseen liittyminen tapahtuisi kuusi vuotta myöhemmin kuin valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa 2001 asetettiin tavoitteeksi, mutta Suomen jalkaväkimiinat hävitettäisiin ainoastaan kaksi vuotta selonteon tavoiteaikataulua hitaammin. Puolustushallinnon edustajien näkemyksen mukaan edellä mainittu liittymisaikataulu olisi sekä korvaavien järjestelmien hankinnan kannalta riittävän pitkä että poliittisesti uskottava. Lisäksi edellä mainittu aikataulu turvaisi puolustusvoimien suorituskyvyn säilymisen riittävällä tasolla koko korvaamisvaiheen ajan.

2.2 Jalkaväkimiinojen suorituskyvyn korvaaminen

Selvitystyöryhmän puolustushallintoa edustavat jäsenet esittävät kantanaan, että jalkaväkimiinojen suorituskyky korvattaisiin edellä kuvatussa aikataulussa seuraavasti:

Joukkojen suoja 184 miljoonaa euroa

Operatiivisten joukkojen suoja:	Sensorijärjestelmät	80 M€
	Lähitorjunta-aseet	25 M€
	Viuhkapanokset	2 M€
	<u>Yhteensä</u>	107 M€

Alueellisten joukkojen suoja:	Sensorijärjestelmät	31 M€
	Lähitorjunta-aseet	32 M€
	Viuhkapanokset	7 M€
	<u>Yhteensä</u>	70 M€

Meri- ja ilmapuolustuksen suoja:	Sensorijärjestelmät	3,1 M€
	Lähitorjunta-aseet	3,2 M€
	Viuhkapanokset	0,7 M€
	<u>Yhteensä</u>	7,0 M€

Syvä taistelu 127 miljoonaa euroa

Alueellisten joukkojen hidaste:	Älypanokset/älyammukset	77 M€
	<u>Miinoittamiskoneet</u>	50 M€
	<u>Yhteensä</u>	127 M€

Esitettyjen hankintojen lisärahoitusta edellyttävät kokonaiskustannusvaikutukset olisivat noin 311 miljoonaa euroa.

Jalkaväkimiinojen suorituskyky kyettäisiin esitetyillä hankinnoilla korvaamaan vain osittain, mutta kuitenkin siinä määrin, että uskottava puolustuskyky säilyisi. Jalkaväkimiinoista luopuminen ilman korvaavien järjestelmien hankintoja tai esitetyn korvaamisohjelman toteuttaminen vain osittain heikentäisi alueellisen puolustusjärjestelmämme uskottavuutta.

Mikäli riittävää lisärahoitusta ei voida taata, tulisi jalkaväkimiinoista luopua niiden vanhentumisen myötä. Tällöin suorituskyvyn korvaamiseen ei tarvittaisi puolustusmäärärahakehysten ulkopuolista lisärahoitusta, vaan se voitaisiin toteuttaa pitkällä aikavälillä kehysten puitteissa. Tämän jälkeen Suomi voisi halutessaan liittyä Ottawan sopimukseen.

2.3 Poliittiset seurannaisvaikutukset

Selvitystyöryhmän puolustushallintoa edustavien jäsenten esittämässä mallissa Suomi luopuisi jalkaväkimiinoistaan valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa asetettua tavoiteaikataulua hitaammin, mutta täyttäisi Suomen jäsenyyteen kansainvälisesti kohdistuneet poliittiset odotukset. Suomi saavuttaisi Ottawan sopimukseen liittyessään poliittista lisäarvoa, eikä maamme enää olisi tarpeen perustella valtavrasta poikkeavaa suhtautumistaan jalkaväkimiinakysymykseen.

Lykkäämällä sopimukseen liittymistä tavoiteaikatauluun verrattuna kuudella vuodella Suomi saavuttaisi ajanvoittoa ratkaistakseen jalkaväkimiinakysymyksen itselleen soveliaimmalla tavalla. Sopimukseen liittymishetken lykkäämisellä ei todennäköisesti olisi nykytilanteeseen verrattuna merkittävää negatiivista poliittista vaikutusta, koska selonteossa 2001 julkituodusta jalkaväkimiinojen hävittämisen tavoiteaikataulusta ei poikettaisi olennaisesti.

2.4 Taloudelliset seurannaisvaikutukset

Selvitystyöryhmän puolustushallintoa edustavien jäsenten esittämien korvaavien järjestelmien hankintojen kokonaiskustannukset, noin 311 miljoonaa euroa, edustavat alhaisinta tasoa, jolla puolustuksen uskottavuus kyettäisiin vallitsevassa tilanteessa säilyttämään. Korvaavien järjestelmien hankintojen toteuttaminen edellyttäisi edellä mainittua summaa vastaavan täysimääräisen lisärahoituksen ja tilausvaltuuden myöntämistä puolustusvoimille vuosina 2007-2013.

Sotavarustuksesta poistettavien jalkaväkimiinojen hävittäminen maksaisi noin 0,55 miljoonaa euroa. Nämä kustannukset muodostuisivat miinojen kuljetus- ja varsinaisista hävittämiskustannuksista. Hävitettäväksi tarkoitettujen miinojen kuljettaminen maksaisi noin 0,1 miljoonaa euroa ja itse hävittäminen noin 0,45 miljoonaa euroa. Selvitystyöryhmän puolustushallintoa edustavien jäsenten esittämässä mallissa hävittämisen vaatima taloudellinen panos sidottaisiin käyttöön noin kolmen vuoden aikana.

2.5 Sotilaalliset seurannaisvaikutukset

Edellä esitetyn mallin mukaisilla hankinnoilla kyettäisiin operatiivisten joukkojen osalta palauttamaan prikaatien valvontakyky, mutta näiden tulivoima lähietäisyydelle sekä kyky nopeaan taktiseen miinoittamiseen jäisivät edelleen puutteellisiksi. Alueellisissa joukoissa kyettäisiin sissitoiminnan, tukikohtien ja avainkohteiden suojaamiseen sekä taistelualueen suluttamisen tehon korvaamiseen tyydyttävällä tasolla. Toisaalta alueellisten joukkojen kykyä kaukostaisteluun ja syvään suluttamiseen kyettäisiin jopa lisäämään. Meri- ja ilmavoimien osalta korvaavien järjestelmien hankinnoilla saavutettaisiin kohteiden vähimmäissuojaamistaso.

Oleennaista jalkaväkimiinojen suorituskyvyn korvaamisessa on puolustusjärjestelmän näkeminen kokonaisuutena. Tämän vuoksi jalkaväkimiinoista luovuttaessa menetettävää suorituskykyä olisi osaltaan kompensoitava sijoittamalla korvaavia järjestelmiä myös valmiusprikaatien kokoonpanoihin, vaikka näitä ei valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen ministerivaliokunnan vuonna 1998 asettaman tavoitteen mukaisesti olekaan varustettu jalkaväkimiinoilla.

Jalkaväkimiinoista luopumisen seurauksena joukkojen taktisia ja taisteluteknisiä käyttö- ja toimintaperiaatteita jouduttaisiin uudistamaan nopealla aikataululla. Esitettyjen korvaavien hankintojen toteuttaminen merkitsisi niin ikään puolustusvoimien pitkän aikavälin suunnitelmien laatimista osin uudelleen.

Luopuminen jalkaväkimiinoista edellä kuvatun mallin mukaisesti riittäisi pitämään Suomen kansallisen puolustuksen uskottavuuden ennallaan. Riittävien korvaavien järjestelmien hankinta auttaisi osaltaan ylläpitämään myös puolustusvoimien sodan ajan alueellisiin joukkoihin sijoitettujen reserviläisten maanpuolustustahtoa.

3. ULKOASIAINHALLINNON EDUSTAJIEN KANTA

Suomi on vuodesta 1997 lähtien ilmoittanut tukevansa jalkaväkimiinojen täyskieltoa. Hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittinen valiokunta linjasi vuonna 1997 eduskunnalle annetun selonteon mukaisesti, että Suomi kannattaa maailmanlaajuista, oikeudellisesti sitovaa ja todennettavissa olevaa jalkaväkimiinojen täyskieltoa. Vuoden 2001 selonteossa vahvistettiin, että Suomi tukee henkilömiinojen tehokasta ja maailmanlaajuista kieltoa. Samalla todettiin, että Suomi on pitäytynyt liittymästä Ottawan henkilömiinat koskevaan sopimukseen, koska Suomella ei ole ollut taloudellisia eikä teknisiä edellytyksiä sitoutua sopimuksen kieltämien miinojen hävittämiseen ja korvaamiseen muilla menetelmillä sopimuksen edellyttämässä neljän vuoden aikataulussa.

Jalkaväkimiinat korvaavia järjestelmiä on selvitetty vuodesta 1997 lähtien. Vuonna 2001 selvitystyötä päätettiin jatkaa pyrkimyksenä liittyminen Ottawan sopimukseen vuonna 2006 ja jalkaväkimiinojen hävittäminen vuoden 2010 loppuun mennessä uskottavasta puolustuskyvystä tinkimättä. Selvitystyössä päädyttiin seuraaviin, jalkaväkiselvitystyöryhmän väliraporttiin sisältyviin johtopäätöksiin:

- Suomen puolustusjärjestelmään sopivia korvaavia järjestelmiä on tarjolla

- korvaavilla järjestelmillä voidaan ylläpitää, ja jopa kohentaa Suomen uskottavaa puolustuskykyä
- varastoissa olevat jalkaväkimiinat vanhentuvat teknisesti ja poistuvat käytöstä valmistuserittäin 2020-luvun alkuun mennessä
- sodankäynnin ja uhkamallien muutoksista johtuen jalkaväkimiinat ovat menettäneet merkitystään
- laajamittaisen hyökkäyksen uhkakuvan väistyessä jalkaväkimiinojen merkitys vähenee.

Johtopäätökset merkitsevät sitä, että jalkaväkimiinat poistuvat Suomen puolustuksen konseptista ja niiden suorituskyky on korvattava joka tapauksessa huolimatta siitä, liittykö Suomi Ottawan sopimukseen vai ei. Liittymällä sopimukseen ennen jalkaväkimiinojen poistumista käytöstä vaikutetaan korvausohjelmien ja niistä aiheutuvien kustannusten aikatauluun, mutta ei niiden sisältöön.

3.1 Ottawan sopimukseen liittymisen aikataulu

Ulkoasiainministeriön edustajat katsovat tehtyjen selvitysten pohjalta, että Suomi voi pitäytyä vuonna 2001 asetetussa aikataulussa, jonka mukaan Suomen liittyminen Ottawan sopimukseen tapahtuisi vuonna 2006. Hankintaohjelman tarpeista johtuen aikataulua voidaan lykätä vuodella. **Liittymispäätös tulisi esitellä eduskunnalle tämän hallituskauden aikana eli viimeistään vuonna 2007 sitovan päätöksen aikaansaamiseksi meneillään olevan vaalikauden aikana. Sopimus astuisi Suomen osalta voimaan vuonna 2008 ja jalkaväkimiinat tulisi hävittää vuoteen 2012 mennessä.**

Puolustushallinnon edustajien mukaan jalkaväkimiinojen hävittäminen ja korvausohjelman toteuttaminen tapahtuisi ennen tai samanaikaisesti kuin Suomi liittyy sopimukseen. Sopimuksen sallimaa neljän vuoden siirtymäaikaa varastoissa olevien henkilömiinojen hävittämiseen ei huomioitaisi. Jalkaväkimiinat olisivat käytettävissä sopimukseen liittymiseen asti, jolloin korvaavat järjestelmät on saatu täysimääräisesti käyttöön.

Ulkoasiainministeriön edustajat eivät näe mitään syitä, miksi liittymispäätös tulisi lykätä vasta siihen, kun jalkaväkimiinat on hävitetty. Kysymys on neljän vuoden jaksosta, 2008-2012, jolla ei olisi vaikutusta jalkaväkimiinojen hävittämisaikatauluun, mutta jolla olisi merkitystä Suomen ulkopoliittisen uskottavuuden kannalta. Ulkoasiainministeriön edustajien arvion mukaan vallitsevissa olosuhteissa Suomeen ei kohdistu sellaista sotilaallista uhkaa, jossa jalkaväkimiinojen käyttömahdollisuus olisi välttämätöntä säilyttää kyseisen ajanjakson ajan. Mikäli tilanne muuttuisi, sopimuksesta voi irtisanoutua kuuden kuukauden määräajalla.

3.2 Jalkaväkimiinojen suorituskyvyn korvaaminen

Vuonna 1997 tehdyssä selvityksessä jalkaväkimiinojen suorituskyvyn korvaaminen arvioitiin maksavan 740-810 miljoonaa euroa.

Jalkaväkimiinaselvitystyöryhmän väliraportissa kustannusten todetaan asettuvan 184-597,5 miljoonan euron välille. Lukuihin on sisällytetty myös valmiusyhtymien varustaminen korvaavilla järjestelmillä. Pääesikunta teki kuitenkin jo keväällä 2000 päätöksen, ettei valmiusyhtymiä varusteta jalkaväkimiinoilla.

Valmiusyhtymien osalta kysymys on siis niiden tehon nostamisesta. Ilman valmiusyhtymien lisävarustamista jalkaväkimiinoja korvaavien järjestelmien kustannukset ovat 77-330,5 miljoonaa euroa.

Puolustushallinnon edustajat esittävät jalkaväkimiinojen suorituskyvyn korvaamiseksi hankintaohjelmaa, jonka kokonaiskustannusvaikutukset olisivat noin 311 miljoonaa euroa. Tähän sisältyy 107 miljoonaa euroa valmiusyhtymien lisävarustamiseksi.

Ulkoasiainministeriön edustajien näkemyksen mukaan valmiusyhtymien lisävarustamista ei tulisi käsitellä tässä yhteydessä. Vuoden 2001 selonteon tehtävänannon mukainen kustannustaso olisi siten 200 miljoonaa euroa.

Työryhmän tehtävänä oli selvittää jalkaväkimiinojen korvausvaihtoehdot ja niiden kustannukset. Ulkoasiainministeriön edustajien näkemyksen mukaan työryhmän ei ole tarkoitus ottaa kantaa siihen, miten korvausjärjestelmien rahoitus hoidetaan.

3.3 Poliittiset seurannaisvaikutukset

Se, että Suomi ei pitäytyisi hallituksen vuonna 2001 asettamassa tavoitteessa liittyä Ottawan sopimukseen vuonna 2006 vaikuttaisi kielteisesti Suomen ulkopoliittikan uskottavuuteen. Liittymisen lykkääminen yli nykyisen vaalikauden merkitsisi käytännössä vain uutta tavoiteaikataulua, sillä sitovaa päätöstä liittymisestä vuoden 2007 jälkeen ei voida tällä vaalikaudella tehdä.

Suomeen kansainvälisesti kohdistuvat poliittiset odotukset liittyvät ensisijaisesti Suomen sitoutumiseen sopimuksen asettamiin kansainvälisiin normeihin. Liittymisajankohdan lykkääminen merkitsee sitoutumisen lykkäämistä.

Suomi tulee olemaan EU:n laajenemisenkin jälkeen ainut jäsenvaltio, joka ei ole sitoutunut Ottawan sopimukseen. EU:lla on tämän vuoksi vaikeuksia sopia yhteisestä miinapolitiikasta ja esiintyä yhtenäisenä. Vuoden 2001 selonteon linjauksen mukaisesti Suomen ei ole tarvinnut estää EU:n ponnisteluja Ottawan sopimuksen universalisoimiseksi ja toimeenpanemiseksi. Tämä on ollut mahdollista, sillä Suomen omana tavoitteena on ollut sopimukseen liittyminen vuonna 2006.

Mikäli liittymistä päätetään nyt kuitenkin lykätä ilman sitovaa päätöstä liittymisajankohdasta, tulee Suomen asema EU:n sisällä vaikeutumaan. EU:n uskottavuus Ottawan sopimuksen edistämisen suhteen kärsii siitä, jos joukossa on valtio, joka itse ei voi kehotuksiaan toteuttaa.

Ottawan sopimuksen ensimmäisen tarkastelukonferenssin lähestyessä EU:n sisällä on myös paineita edetä miinapolitiikassa nykyistä pidemmälle. Suomi ei jatkossa voi pitää muuta unionia miinapolitiikkansa panttivankina. Mikäli Suomi päättää jäädä edelleen Ottawan sopimuksen ulkopuolelle, Suomen tulee harkita turvautumista rakentavaan

pidättäytymiseen ja irrottautua EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan miinoja koskevasta päätöksenteosta.

3.4 Taloudelliset seurannaisvaikutukset

Jalkaväkimiinaselvitystyöryhmän väliraportissa todetaan, että jalkaväkimiinoista luopuminen niiden teknisen vanhenemisen myötä ei edellytä erillistä lisärahoitusta kustannusten jakautuessa pitkälle aikavälille.

Varastoissa olevien jalkaväkimiinojen tekninen vanheneminen tapahtuu valmistuserittäin ja se on jo meneillään. 2020-luvun alkuun mennessä jalkaväkimiinat ovat poistuneet lopullisesti käytöstä. Liittyminen Ottawan sopimukseen ehdotetussa aikataulussa merkitsee ulkoasiainministeriön edustajien näkemyksen mukaan 200 miljoonan euron kustannuksia, jotka ajoittuvat vuosille 2007-2013 ja jotka ilman liittymistä jakaantuisivat pitemmälle, 2020-luvun alkuun ulottuvalle aikavälille.

4. SELVITYSTYÖRYHMÄN TYÖN PÄÄTTÄMINEN

Saatuun toimeksiannossa määrätyn tehtävänsä suoritetuksi jalkaväkimiinaselvitystyöryhmä päättää työskentelynsä luovuttaessaan tämän loppuraportin puolustusministeriölle.

Helsingissä .7.2004

Hannu Herranen
Puheenjohtaja

Markus Lyra
Jäsen

Veli-Pekka Parkatti
Jäsen

Jukka Sonninen
Jäsen

Taina Susiluoto
Jäsen

Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
Jäsen

Jyri Saanio
Sihteeri